

Криштак І. В.,

аспірант

Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва

імені академіка Ф. Г. Бурчака

Національної академії правових наук України

ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ АКЦІЙ КОРПОРАТИВНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПОЧАТКОВОГО СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ

Анотація. Запропонована стаття присвячена комплексному дослідженню процедури розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду для формування початкового статутного капіталу. Автором робиться висновок, що розміщення цінних паперів інститутів спільного інвестування нерозривно пов'язано із їх емісією. Емісію та розміщення цінних паперів інститутів спільного інвестування слід розглядати як комплексну та цілісну процедуру набуття цим видом цінних паперів статусу об'єкту цивільних прав і обов'язків. У статті зауважується, що процедура емісії та розміщення цінних паперів інститутів спільного інвестування різняться залежно від їх виду: акції корпоративного інвестиційного фонду чи інвестиційні сертифікати пайового інвестиційного фонду. Специфіка емісії та розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду обумовлена тим, що корпоративний інвестиційний фонд, на відміну від пайового інвестиційного фонду, є юридичною особою, створеною в організаційно-правовій формі акціонерного товариства. У зв'язку із чим, перше розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду здійснюється з метою формування початкового статутного капіталу корпоративного інвестиційного фонду. Тому розрізняється емісія та розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду, що проводяться з метою формування початкового статутного капіталу корпоративного інвестиційного фонду, а також емісія та розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду, що проводяться з метою спільного інвестування.

На підставі комплексного дослідження чинного законодавства у сфері спільного інвестування, у тому числі численних актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР), автором структурована процедура емісії та розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду для формування початкового статутного капіталу. Зокрема, пропонується виділяти наступні етапи цього процесу: підготовчий етап, реєстраційний етап, етап інтеграції акцій корпоративного інвестиційного фонду до системи депозитарного обліку, етап розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду серед засновників корпоративного інвестиційного фонду, етап затвердження результатів розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду, етап державної реєстрації корпоративного інвестиційного фонду як юридичної особи, заключний етап емісії та розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду для формування початкового статутного капіталу.

Ключові слова: корпоративний інвестиційний фонд, акції корпоративного інвестиційного фонду, формування початкового статутного капіталу, розміщення цінних паперів, розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду, емісія цінних паперів, емісія акцій корпоративного інвестиційного фонду.

Kryshchak I. V. Peculiarities of placement of shares of a corporate investment fund for the formation of the initial authorized capital

Abstract. This article is devoted to a comprehensive study of the procedure for placing shares of a corporate investment fund to form the initial authorized capital. The author concludes that the placement of securities of collective investment schemes is inextricably linked to their issue and should be considered as a comprehensive and holistic procedure for acquiring the status of an object of civil rights and obligations by this type of securities. The article notes that the procedure for issuing and placing securities of collective investment schemes differs depending on their type: shares of a corporate investment fund or investment certificates of a mutual investment fund. The specificity of issue and placement of shares of a corporate investment fund is due to the fact that a corporate investment fund, unlike a mutual investment fund, is a legal entity established in the organizational and legal form of a joint-stock company. In this regard, the first placement of shares of a corporate investment fund is carried out with the aim of forming the initial authorized capital of a corporate

investment fund. In this regard, a distinction is made between the issue and placement of shares of a corporate investment fund carried out with the aim of forming the initial authorized capital of a corporate investment fund, as well as the issue and placement of shares of a corporate investment fund carried out for the purpose of joint investment.

Based on a comprehensive study of the current legislation in the field of collective investment, including numerous acts of the National Securities and Stock Market Commission, the author structures the procedure for issuing and placing shares of a corporate investment fund to form the initial authorized capital. In particular, it is proposed to distinguish the following stages of this process: preparatory stage, registration stage, stage of integration of shares of a corporate investment fund into the depository accounting system, stage of placement of shares of a corporate investment fund among the founders of a corporate investment fund, stage of approval of the results of placement of shares of a corporate investment fund, stage of state registration of a corporate investment fund as a legal entity, final stage of issue and placement of shares of a corporate investment fund.

Key words: *corporate investment fund, shares of a corporate investment fund, formation of the initial authorized capital, placement of securities, placement of shares of a corporate investment fund, issue of securities, issue of shares of a corporate investment fund.*

Україна здобула незалежність 24 серпня 1991 р. У цей день не тільки з'явилася нова держава на політичній карті світу, а й було заявлено про намір України будувати власну політичну, економічну, правову систему, незалежну від будь-кого іншого державу. Україна проголосила про намір орієнтуватися на європейські та американські цінності, важливе місце серед яких посідає власність.

Власність, її захист та примноження залишається стовпом західного світу, як і орієнтація на фінансово стабільне, благополучне життя, впевненість у майбутньому. Непорушність власності та права власності є «базою» західного суспільства, на основі якої розвиваються й інші права та свободи людини і громадянина. Основою західних країн є ринкова економіка, яка покликана, в першу чергу, створити конкуренцію між учасниками економічних відносин та виявити найкращих шляхом конкурентного відбору, покращити якість товарів та послуг, які надаються людям, що в кінцевому підсумку покращує рівень життя суспільства, забезпечує не тільки його фізичне виживання, а й гідне життя, що дозволяє в подальшому розвивати культуру, науку, мистецтво тощо.

Спільне інвестування – явище, властиве саме ринковій економіці, від якої наша держава була відрізана протягом всього періоду панування на її території радянської влади. Водночас весь цивілізований світ продовжував розвиватися, тривали певні економічні процеси, як позитивні, так і негативні, у складі яких існували та розвивалися інститути спільного інвестування.

На сьогодні в нашій державі спільне інвестування відіграє важливу роль в інвестиційному житті суспільства, хоча й переживає складні часи через війну та економічну нестабільність. Тож питання спільного інвестування були та залишаються напрощуд актуальними для дослідження правовою наукою.

Дослідженнями різних правових питань у сфері цінних паперів та фондового ринку займалися В. П. Барбара, С. М. Бервеко, А. В. Буквич, О. І. Виговський, В. В. Воловик, О. М. Гнатів, В. І. Гостюк, Є. М. Даниленко, А. С. Ємельянов, О. М. Єфімов, В. В. Заборовський, Р. В. Карпов, О. В. Кологойда, А. В. Коструба, М. М. Кулик, Д. О. Лісова, В. В. Мельник, С. В. Мирославський, Ю. В. Мица, М. Ю. Міндарьова, І. Р. Назарчук, О. І. Онуфрієнко, Л. В. Панова, В. І. Полюхович, А. В. Попова, В. В. Посполітак, Л. М. Саванець, І. Ф. Сидоров, Д. С. Трофименко, В. І. Труба, О. О. Федоришин, Л. І. Фесенко, Є. С. Філіпенко, В. П. Харицький, Д. В. Часовников, О. В. Чуркін, В. Л. Яроцький та інші. Окремі питання функціонування інститутів спільного інвестування досліджували І. В. Борисов, В. І. Бірюков, М. Б. Данилюк, О. А. Слободян, О. П. Суц та деякі інші.

Вважаємо за необхідне висунути, що питання особливостей емісії та розміщення цінних паперів інститутів спільного інвестування, й зокрема, акцій корпоративних інвестиційних фондів, детально не вивчалися. Саме тому це дослідження буде присвячено вивченню особливостей емісії та розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду (надалі – акцій КІФ), що здійснюється саме

для формування початкового статутного капіталу КІФ.

Визначення поняття «акція КІФ» надається в чинному законодавстві України. Так, у Законі України «Про інститути спільного інвестування» під акцією КІФ розуміється цінний папір, емітентом якого є КІФ та який посвідчує майнові права його власника (учасника КІФ), включаючи право на отримання дивідендів (для закритого КІФ), частини майна КІФ у разі його ліквідації, право на управління КІФ, а також немайнові права, передбачені Законом України «Про інститути спільного інвестування» [1]. Абсолютно аналогічне визначення наведено й у статті 10 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV [2].

Цінні папери інститутів спільного інвестування, як і будь-які інші емісійні цінні папери, виникають як об'єкти правовідносин лише після їх розміщення. Отже, юридичне існування цінних паперів інститутів спільного інвестування розпочинається з їх розміщення.

Водночас розміщення цінних паперів тісно пов'язано з їх емісією, досить часто ці поняття підміняють один одне. У чинному законодавстві України не надається чіткого розуміння співвідношенню цих понять.

Так, у Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» під розміщенням цінних паперів розуміється вчинення емітентом цінних паперів, у тому числі через особу, уповноважену діяти від його імені, правочину, результатом якого є набуття першим власником права власності на такі цінні папери у процесі їх емісії у порядку, встановленому законодавством, та з урахуванням положень проспекту (у разі здійснення публічної пропозиції) або рішення про емісію [2]. Отже, із наведеного визначення вбачається, що правочин із набуття права власності на цінні папери першим власником, тобто розміщення цінних паперів, здійснюється в процесі їх емісії. Отже, емісією цінних паперів опосередковане їх розміщення.

Звертаємо увагу, що у статті 51 Закону України «Про інститути спільного інвестування» зазначається, що емісія цінних паперів інститутів спільного інвестування здійснюється шляхом їх публічного або приватного

розміщення [1]. А це означає, що відповідно до цього визначення виходить, що розміщення являє собою спосіб проведення емісії.

У статті 91 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» під емісією цінних паперів розуміється сукупність дій емітента, спрямованих на реєстрацію випуску цінних паперів у НКЦПФР, їх розміщення серед інвесторів у фінансові інструменти, які здійснюються в послідовності, встановленій статтею 92 цього Закону [2]. Із змісту цього визначення емісії вбачається, що розміщення цінних паперів є одним із етапів процесу емісії цінних паперів.

Остання версія підтримується й теорією права. Наприклад, О. І. Виговський зазначає, що одним із етапів процедури емісії цінних паперів є їх розміщення [3, с. 141].

Зазначимо, що комплексний аналіз Закону України «Про інститути спільного інвестування» [1], а також таких підзаконних нормативно-правових актів, як Положення про порядок розміщення, обігу та викупу цінних паперів інституту спільного інвестування [4], Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду [5], Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду [6] дозволяє зробити наступний висновок. Розміщенню цінних паперів, якщо його розглядати виключно як правочин, відповідно до якого цінні папери інститутів спільного інвестування набуваються їх першим власником, передує процедура емісії таких цінних паперів, що розглядається як сукупність послідовних дій із проведення реєстрації конкретного випуску цінних паперів НКЦПФР. При цьому після розміщення цінних паперів емітент зобов'язаний вчинити певні дії з метою підтвердження результатів саме розміщення цінних паперів, а не їх емісії (як то подання звітів, проведення реєстраційних дій із статутними документами тощо).

Тож, на нашу думку, емісію та розміщення цінних паперів варто розглядати не як ціле та частину, а як єдину та цілісну процедуру, в результаті якої цінні папери набувають статусу об'єкту цивільних прав та обов'язків.

Процедура емісії та розміщення цінних паперів відрізняється залежно від їх виду:

акції КІФ чи інвестиційні сертифікати пайового інвестиційного фонду (надалі – ПІФ).

Специфіка емісії та розміщення акцій КІФ обумовлена тим, що КІФ, на відміну від ПІФ, є юридичною особою, створеною в організаційно-правовій формі акціонерного товариства. А значить, перше розміщення акцій КІФ має бути спрямоване на формування початкового статутного капіталу КІФ. Відповідно розрізняється емісія та розміщення акцій КІФ, що проводяться з метою формування початкового статутного капіталу КІФ, а також емісія та розміщення акцій КІФ, що проводяться з метою спільного інвестування. У цій статті ми зупинимось саме на емісії та розміщенні акцій КІФ, що проводяться з метою формування початкового статутного капіталу КІФ.

Так, емісія акцій КІФ, що проводиться з метою формування початкового статутного капіталу КІФ, проводиться виключно шляхом приватного розміщення акцій серед засновників КІФ. При цьому, важливо відзначити той факт, що емісія та розміщення акцій КІФ з метою формування початкового статутного капіталу відбувається у складі процедури створення КІФ та є невід’ємною, навіть можна сказати, ключовою її складовою.

Тож визначення етапності в процедурі емісії та розміщення акцій КІФ з метою формування початкового статутного капіталу КІФ можливо шляхом комплексного аналізу саме процедури створення КІФ.

На основі комплексного дослідження змісту Закону України «Про інститути спільного інвестування» [1], а також Положення про порядок розміщення, обігу та викупу цінних паперів інституту спільного інвестування [4] та Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду [5], умовно можна виділити такі етапи емісії та розміщення акцій КІФ, що проводиться з метою формування початкового статутного капіталу КІФ:

1. Підготовчий етап. Враховуючи той факт, що емісія та розміщення акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу відбувається в межах процедури створення самого КІФ, вказаний етап має включати в себе вчинення засновниками КІФ дій та прийняття ними відповідних рішень, що вира-

жають їх намір створити КІФ на умовах, які влаштовують всіх засновників, у тому числі й у частині проведення емісії та розміщення акцій КІФ, необхідних для формування початкового статутного капіталу.

На підготовчому етапі засновники КІФ повинні провести збори засновників, на яких необхідно прийняти рішення про створення КІФ, затвердити проект його статуту, а також прийняти рішення про приватне розміщення акцій КІФ. При цьому рішення про приватне розміщення акцій КІФ має включати в себе загальну номінальну вартість акцій КІФ, які передбачається розмістити; номінальну вартість акцій КІФ; кількість акцій КІФ; форму випуску та тип акцій КІФ; форму існування акцій КІФ; права власників акцій КІФ. У рішенні про створення КІФ, серед іншого, зазначаються відомості про розмір внесків кожного із засновників до статутного капіталу КІФ. Проведення зборів та всі зазначені вище рішення оформлюються протоколом загальних зборів або рішенням одноосібного засновника.

Отже, саме на початковому етапі засновники КІФ мають визначитися із співвідношенням їх часток в статутному капіталі КІФ, а відповідно й з кількістю й вартістю акцій, що мають бути сплачені кожним із засновників.

Крім того, на цьому етапі мають бути підготовлені документи, які в подальшому мають бути подані до НКЦПФР для проведення реєстрації випуску акцій КІФ та погодження проекту статуту КІФ, зокрема, фінансова звітність засновника КІФ, який є юридичною особою, що складається згідно із застосованою концептуальною основою складання фінансової звітності, разом із звітом щодо огляду проміжної фінансової звітності, який підтверджує спроможність засновника сплатити відповідні внески до статутного капіталу корпоративного фонду, а також декларації про майновий стан і доходи з відміткою відповідного контролюючого органу за останній рік, що передував року, в якому прийнято рішення про намір створення КІФ, або виписка з банківського рахунку про наявність коштів у засновника – фізичної особи. Також готується довідка про структуру власності засновника – юридичної особи.

2. *Реєстраційний етап.* На цьому етапі уповноважена засновниками КІФ особа здійснює активні дії, спрямовані на проведення НКЦПФР перших реєстраційних дій щодо КІФ, який створюється. Цей етап має включати в себе звернення із відповідною заявою щодо проведення погодження проекту статуту КІФ та реєстрації випуску акцій КІФ та пакетом документів, що були підготовлені на попередньому етапі, до НКЦПФР. Таке звернення має відбутися протягом 60 днів після прийняття зборами засновників рішення про приватне розміщення акцій КІФ.

За результатом розгляду заяви та документів НКЦПФР має провести погодження проекту статуту КІФ шляхом проставлення відповідного напису на примірниках проекту статуту КІФ, а також провести реєстрацію випуску акцій КІФ та видати тимчасове свідоцтво про реєстрацію випуску акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу.

При цьому, НКЦПФР має право залишити подану заяву та документи без розгляду, а також відмовити в проведенні реєстрації випуску акцій КІФ.

Підставою для залишення заяви та документів без розгляду є оформлення документів в порушення вимог законодавства або ж неподання будь-якого документа.

Підставами для відмови є порушення КІФ вимог законодавства України про цінні папери, у тому числі наявність у поданих документах інформації, що свідчить про невідповідність умов емісії та/або обігу акцій вимогам законодавства про цінні папери; невідповідність поданих документів та інформації, що міститься в них, вимогам нормативно-правових актів; наявність в документах недостовірної інформації; наявність у поданих документах взаємовиключної інформації.

Тож за результатами проходження цього етапу засновники КІФ або отримують погоджений НКЦПФР проекту статуту КІФ, а також тимчасове свідоцтво про реєстрацію випуску акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу та продовжують процес емісії та розміщення акцій КІФ, як і процедуру створення КІФ в цілому, або ж отримують відмову. Відмова, як і бездіяльність НКЦПФР, може бути оскаржена до суду.

3. *Етап інтеграції акцій КІФ до системи депозитарного обліку.* Враховуючи той факт, що в нашій країні існує депозитарна система, під якою Законом України «Про депозитарну систему України» розуміється сукупність учасників депозитарної системи та правовідносин між ними щодо ведення обліку цінних паперів, прав на цінні папери і прав за цінними паперами та їх обмежень, що встановлюються в системі депозитарного обліку цінних паперів, у тому числі внаслідок проведення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів, а також сукупність учасників облікової системи часток товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю [7], обов'язковим етапом у процедурі емісії та розміщення акцій КІФ є їх інтеграція до системи депозитарного обліку.

Така інтеграція, на нашу думку, відбувається шляхом реалізації наступних дій.

По-перше, акціям КІФ має бути присвоєно міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів (International Securities Identification Number – ISIN). Ця процедура є виключною компетенцією Центрального депозитарію відповідно до статті 9 Закону України «Про депозитарну систему України» від 6 липня 2012 р. № 5178-VI [7].

По-друге, із Центральним депозитарієм обов'язково укладається договір про обслуговування емісії цінних паперів інституту спільного інвестування. Порядок укладення та зміст такого договору передбачається окремим нормативно-правовим актом – рішенням НКЦПФР «Про затвердження Вимог до договору про обслуговування випусків цінних паперів між емітентом і Центральним депозитарієм» від 06.08.2013 № 1413 [8].

По-третє, відбувається оформлення та депонування тимчасового глобального сертифіката. Спеціальним нормативно-правовим актом, який регулює питання оформлення та депонування тимчасового глобального сертифіката, у тому числі й під час емісії та розміщення акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу, є Положення про глобальний сертифікат та тимчасовий глобальний сертифікат, затверджене рішенням НКЦПФР від 30.07.2013 № 1332 [9].

Відповідно до змісту цього нормативно-правового акту тимчасовий глобальний сертифікат оформлюється на випуск цінних паперів, що розміщуються в електронній формі, та депонується у Центральному депозитарії після отримання тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів, виданого НКЦПФР, та до початку розміщення цінних паперів.

Аналізуючи зміст Положення про глобальний сертифікат та тимчасовий глобальний сертифікат, можна зробити висновок, що тимчасовий глобальний сертифікат, який оформлюється саме щодо акцій КІФ, що розміщуються для формування початкового статутного капіталу КІФ, має містити такі реквізити: дата оформлення; міжнародний ідентифікаційний номер акцій КІФ; повне найменування КІФ, що створюється; місцезнаходження КІФ, що створюється; реквізити документа, на підставі якого здійснюється розміщення акцій КІФ; дата реєстрації випуску акцій КІФ; реєстраційний номер випуску акцій КІФ; характеристика акцій КІФ; номінальна вартість однієї акції КІФ; загальна номінальна вартість акцій КІФ, які планується розмістити; кількість акцій КІФ, які планується розмістити; дата початку розміщення акцій КІФ; дата закінчення розміщення акцій КІФ.

Тимчасовий глобальний сертифікат має бути депонований у Центральному депозитарії (тобто бути переданим на збереження до Центрального депозитарію) не пізніше ніж за три робочих дні до дати початку розміщення цінних паперів.

Протягом одного робочого дня з дати депонування тимчасового глобального сертифікату Центральний депозитарій зараховує всі акції КІФ на рахунок КІФ у цінних паперах, що впливає із змісту частини другої статті 21 Закону України «Про депозитарну систему України» [7].

4. Етап розміщення акцій КІФ серед засновників КІФ. Вказаний етап, на нашу думку, має включати всю сукупність дій емітента (КІФ, що реєструється), від імені якого діє уповноважена особа, а також засновників КІФ, спрямовану на перехід права власності на акції КІФ до засновників, а також оплату повної номінальної вартості акцій КІФ та фор-

мування початкового статутного капіталу КІФ за рахунок такої оплати. У контексті розміщення акцій КІФ саме для формування початкового статутного капіталу укладення будь-яких окремих договорів щодо переходу права власності на акції КІФ до засновників чинним законодавством України не передбачається.

Враховуючи загальні приписи статті 21 Закону України «Про депозитарну систему України», можна зробити висновок, що зарахування акцій КІФ на рахунки у цінних паперах його засновників відбувається Центральним депозитарієм за розпорядженням емітента. При цьому після зарахування акцій КІФ встановлюється обмеження обігу цих цінних паперів на період до отримання Центральним депозитарієм глобального сертифіката, оформленого за наслідками реєстрації звіту про результати розміщення акцій КІФ.

Оплата повної номінальної вартості акцій КІФ здійснюється виключно за рахунок грошових коштів, за їх рахунок також формується початковий статутний капітал КІФ.

5. Етап затвердження результатів розміщення акцій КІФ. На цьому етапі відбувається закріплення результатів емісії та розміщення акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу КІФ. Без реалізації цього етапу, всі попередні етапи можуть бути анульовані та вважатися такими, що не відбулися. Тому саме цей етап має дуже важливе практичне значення.

Названий етап має включати в себе вчинення засновниками КІФ дій та прийняття ними рішень, що підтверджують їх попереднє рішення створити КІФ із метою подальшого провадження спільного інвестування.

На цьому етапі засновники КІФ мають провести установчі збори КІФ, на яких затвердити результати приватного розміщення акцій КІФ серед засновників, затвердити статут КІФ, обрати членів наглядової ради КІФ, затвердити проекти договорів з компанією з управління активами та зберігачем активів КІФ. Відповідно до статті 10 Закону України «Про інститути спільного інвестування» установчі збори КІФ проводяться протягом трьох місяців з дня повної оплати засновниками вартості акцій КІФ. Кількість голосів засновників на установчих зборах КІФ визначається кіль-

кістю його акцій, придбаних кожним із засновників.

Рішення, прийняті на установчих зборах, оформлюються протоколом установчих зборів, а у тому випадку, коли засновником КІФ є одна особа – рішенням про створення КІФ.

6. *Етап державної реєстрації КІФ як юридичної особи.* Державна реєстрація КІФ відбувається відповідно до приписів законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Після реалізації цього етапу КІФ набуває статусу юридичної особи.

7. *Заключний етап емісії та розміщення акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу КІФ.* Проведення державної реєстрації КІФ як юридичної особи не надає йому статусу суб'єкта спільного інвестування, оскільки чинне законодавство України передбачає необхідність проведення ряду дій, спрямованих на підтвердження КІФ перед НКЦПФР виконання всіх вимог розміщення акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу КІФ. Результатом виконання всіх дій за цим етапом є як легалізація акцій КІФ як цінних паперів інституту спільного інвестування, так і самого КІФ як суб'єкта спільного інвестування.

На цьому етапі КІФ має підготувати наступні документи:

– звіт про результати приватного розміщення акцій серед засновників КІФ (форма та вимоги до змісту звіту затверджені Положенням про реєстрацію регламенту інститутів спільного інвестування та ведення Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування, затвердженим рішенням НКЦПФР від 18.06.2013 № 1047) [10];

– регламент КІФ та інвестиційну декларацію КІФ (вказані документи затверджуються наглядовою радою КІФ або рішенням одноосібного учасника КІФ);

– довідку про пов'язаних осіб КІФ.

Крім того, на цьому етапі має бути укладений договір про управління активами з компанією з управління активами, а також договір зі зберігачем активів (у разі якщо його укладання передбачається).

Після підготування вказаних документів, КІФ має звернутися до НКЦПФР з метою прове-

дення реєстрації звіту про результати приватного розміщення акцій КІФ серед засновників, реєстрації регламенту КІФ, а також внесення відомостей про КІФ до Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування.

У разі відповідності поданих документів законодавству уповноважена особа НКЦПФР здійснює реєстрацію звіту про результати приватного розміщення акцій серед засновників корпоративного фонду, регламенту корпоративного фонду та вносить відомості про корпоративний фонд до Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування.

Звіт про результати приватного розміщення акцій серед засновників КІФ та регламент КІФ засвідчуються штампом (написом) «ЗАРЕЄСТРОВАНО» із зазначенням дати їх реєстрації, підписом уповноваженої особи НКЦПФР. По одному примірнику цих документів повертається КІФ. При цьому, одночасно з реєстрацією звіту про результати приватного розміщення акцій серед засновників КІФ, регламенту КІФ та внесенням відомостей про КІФ до Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування відбувається заміна тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску акцій на свідоцтво про реєстрацію випуску акцій КІФ, а також видається свідоцтво про внесення відомостей про інститут спільного інвестування до Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування.

Саме після отримання вказаних документів процедура емісії та розміщення акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу КІФ вважається завершеною.

Виснувши, вважаємо за необхідне відзначити, що питання емісії та розміщення акцій КІФ для формування початкового статутного капіталу КІФ, як й емісія та розміщення цінних паперів інститутів спільного інвестування в цілому, є досить складним та структурованим процесом, що може тривати не один місяць. Така зарегульованість питання емісії та розміщення цінних паперів інститутів спільного інвестування, й зокрема, акцій КІФ, спрямована на захист інвесторів спільного інвестування та недопущення до ринку спільного інвестування суб'єктів, які не відповідають вимогам законодавства у сфері спільного інвестування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI; зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>
2. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV; зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
3. Виговський О.І. Правовідносини щодо випуску та розміщення цінних паперів у системі цивільних правовідносин. Часопис Київського університету права. 2018. № 4. С. 140-144.
4. Про затвердження Положення про порядок розміщення, обігу та викупу цінних паперів інституту спільного інвестування : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30.07.2013 № 1338. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1475-13#Text>.
5. Про затвердження Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20.06.2013 № 1104. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1187-13#Text>
6. Про затвердження Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20.06.2013 № 1103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1188-13#Text>
7. Про депозитарну систему України : Закон України від 06.07.2012 № 5178-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text>
8. Про затвердження Вимог до договору про обслуговування випусків цінних паперів між емітентом і Центральним депозитарієм : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 06.08.2013 № 1413. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1500-13#Text>
9. Про затвердження Положення про глобальний сертифікат та тимчасовий глобальний сертифікат : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30.07.2013 № 1332. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0795-18#Text>
10. Про затвердження Положення про реєстрацію регламенту інститутів спільного інвестування та ведення Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 18.06.2013 № 1047. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1198-13#Text>.